

Egy cascós ellenzéki

Eörsi István ismét igazságot oszt, helyre tesz, ítélt, s mint már annyiszor, most is inkvizítori arroganciával igyekszik máglyára küldeni mások tisztességét.

Fekete Gyulát támadja a Népszabadság augusztus 22-i számában. A ma született bárány című kisdéd dolgozata telis-tele van csúsztatással. Fekete Gyulát lehet szeretni, lehet nem szeretni. Én például nem szeretem. Különösen nem szeretem pártharcos megnyilatkozásait, csakúgy, ahogy az ellenpárt pártharcos megnyilatkozásait is utálok. De azt állítani róla, hogy az Aczél György nevét „viselő” kultúrpolitika szekértolója lett volna, szemenszedett hazugság.

Én is tagja voltam 1981-től az Írószövetség elnökségének, melyben Fekete Gyula az alelnöki tisztséget töltötte be. **Eörsi** nyilván nem tudja, mivel éppen hogy csak beesett Magyarországra a választás idején, mert egyébként Nyugat-Berlinben vagy mit tudom én hol tartózkodott, Aczél György külön engedélyével, szóval nem ismervén a hazai körülményeket, nem is tudhatta, hogy az 1981-es írószövetségi választás a lehető legdemokratikusabb választás volt. Fekete Gyulát mi, az autonóm választmány tagjai választottuk meg alelnöknek, Aczél György akarata ellenére. A hatalom ugyanis nagyon nehezen törődött bele a valódi írószövetségi autonómia megszületésébe. **Eörsi** ezt se tudja. És folytatásképpen még azt is el kell mondanom, Fekete Gyula igenis szót emelt előadásában, felszólalásaiban a kirekesztettek, az eltiltottak tucatjainak érdekében.

Ennyit Fekete Gyuláról. És most következzenek **Eörsi Istvánnak** a monománia határait súroló okfejtése. Szerinte Aczél György politikája azért tudta tönkretenni a magyar kultúrát, mivel Illyés Gyula, Németh László, Vas István, Déry Tibor, Juhász Ferenc, Jancsó Miklós, Gyurkó László, jómagam és — természetesen **Eörsit** kivéve — még nagyon sokan mások szervilitásunkkal erősítettük, tartottuk felszínen, életben a kultúr-diktátort.

Most és itt nem akarok belemenni annak az állításnak a bizonyításába, miszerint Aczél György kultúrpolitikája nem tette tönkre a magyar kultúrát.

Azt a tényt sem óhajtom elemezni, miszerint Illyés Gyula, Déry Tibor és a többiek nem voltak konformisták, annak ellenére, hogy többször együtt vacsoráztak Pozsgay Imrével vagy a főbűnös Aczél Györggyel, sőt egyesek közülük oda vetemedtek, hogy szatirikus méretűre növesztett, gyilkos humort reprezentáló, gogoli tortát küldtek neki.

Ehelyett inkább **Eörsi** nonkonformizmusáról, kirekesztettségéről mondanék néhány mondatot, hogy megbizonyítsam a latin közmondás igazságát, amely így hangzik: „Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna.”

1. Nem értem, miért maradt

ki a szervilisek felsorolásából **Eörsi** szerelmes tanítómesztere, atyai pártfogója, hatalmas „fordítói életművének” fő forrása, Lukács György? Hogy maradt ki Lukács, a visszavonuló, szerencsétlen, lerongyolódott bakákat 1919-ben megtizedelő komisszár, a köpönyegét évtizedenként megforgató, esztétikájában, politikai filozófiájában, politikai gyakorlatában az egyik legkártékonyabb férfiú? **Eörsi** vajon hányszor vacsorázott ezzel az úrral?

2. Miután kijött a börtönből, szinte minden héten jelent meg írása, főleg az Élet és Irodalomban, Nemes György, Jovánovics Miklós és Bata Imre főszerkesztősege alatt. Az utóbbi időben csak azért jelentkezett ritkábban, mert külföldön tartózkodott. Nem tudom pontosan, hány könyvét adta ki a „puha diktatúra”, de annyi bizonyos, nem sok kézírata maradt fiókjában.

3. Várkonyi Zoltán a hetvenes évek elején szándékozott bemutatni Királyi vadászat című darabomat. A bemutató előtt behívott magához és közölte velem, drámám helyett **Eörsi** Széchenyijét mutatják be a Pesti Színházban, mivelhogy **Eörsit** odafent jobban szeretik, mint engem. A Királyi vadászatot hosszú huzavona után, később mutatták be.

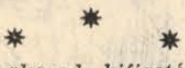
4. **Eörsi** ugyanúgy cascós ellenzéki volt, mint sok más elvbarátja. A Biztosító Társaság elnök-igazgatója Aczél György volt. Pártkader barátok, családtagok, fivérek, szülők, nagynénik, nagybácsik telefonjai nyomán Aczél állást szerzett, rendőri intézkedéseket hatástalanított, kirúgott urakat vétetett vissza állásukba, útleveleket, külföldi ösztöndíjengedélyeket adományozott. **Eörsi** casco biztosítása is mindig kéznél volt és meglehetősen gyorsan, eredményesen működött.

5. Lehet, hogy sokak figyelmét elkerülte a Reform 1989. december 10-i* számában közölt vaskos információ. Ebben Kardos Györgynek, a Magvető volt igazgatójának özvegye fakszimilében közli **Eörsi István** negédes és bizalmasan megköszöni Kardos Györgynek a neki folyósított, rendszeres apanázst. **Eörsi** többször kinyilatkoztatta, ségyelli, hogy kezét fogott Kardos Györggyel. Erre szokták mondani: „No comment!”

(Utóirat, zárójelben. Inkább vagyok az **Eörsi**-féle definíció szerint „konformista” Illyés Gyula, Németh László, Vas István, Déry Tibor, Juhász Ferenc, Jancsó Miklós társaságában, mint „nonkonformista” az ő és a hozzá hasonló fanatikusok és öntömjénezők társaságában.

Ami pedig a tortaügyet illeti, emlékezzék csak **Eörsi** a Kardostól kapott apanázstra, és az inflációt is figyelembe véve, küldjön Kardos volt főnökének és barátjának, Aczél Györgynek egy saját sütetű, csokoládéval leöntött, nem túl vastag krakéler-szeletet!)

Hernádi Gyula

Ejnye, Gyula, kivel akarod megetetni ezt az újabb „gyilkos humort reprezentáló gogoli tortát”? Közismert, hogy kinek milyen volt a kultúrpolitikai fekvése az elmúlt korszakban. Az sem titok, hogy kettőnk közül nem én kaptam Kardos Györgytől rendszeres apanázst. És rendszertelent sem kaptam. A diadalmasan publikált levélben Úrügyeim című könyvem 2000 forintos részonoráriumának

kifizetését köszöntem meg. (A szerződéskötés éve 1969. A megjelenés éve 1980.)

Továbbá: sosem mondtam, és nem is gondoltam, hogy Fekete Gyula „az Aczél György nevét »viselő« kultúrpolitika szakértelője” volt. Fekete szemére vetette a mai sajtónak, hogy ugyanazok írják, mint az Aczél-korszakét, szerintem pedig ezt nem mondhatja úgy, mantha ma született bárány lenne, hiszen ő is szerepelt régien és most is. Egyébként Fekete csakugyan szót emelt némely eltiltottakért, de „a kirekesztettek, az eltiltottak tucatjainak érdekében” már csak azért sem, mert ezeket — akárcsak te és Horváth József nyugdíjas főrendőr — Aczél György galerijának tekinti (Magyar Sajtó, augusztus 13).

Okfejtésed valójában még ennyi választ sem érdemelne. Bölcsőbb lennék, ha beértem volna Puskin eme vigaszával: Igaz-e, mit rebesgetnek? Csakugyan felelt-e, mond? Vételét a nyaklevesnek nyugtázta a sültbolond?

Eörsi István

A HÍR IGAZI!

NÉPSZABADSÁG

A HÍR IGAZI!